

týče legionářů nelze dle názoru zmateční stížnosti považovati jako urážku samostatné části československé armády. Námitka je právně bezpodstatná. Sama zmateční stížnost připouští, že legionáři — a ovšem i legie — bývali zahraničním vojskem Československé republiky a to nejen v době do státního převratu, nýbrž ještě i určitou dobu po něm, její námitka pak, že legie svým návratem z ciziny a demobilisací samostatnými tělesy československé armády býti přestaly, zahrnuje v sobě další nepřímé ale jasné přiznání, že až do onoho návratu a do demobilisace legie takovými samostatnými tělesy (oddíly) československé armády byly. Zákony, jimiž postupně upraveny byly výjimečné právní poměry, zejména určité právní nároky a výhody příslušníků legií (zákon ze dne 23. května 1919, čís. 282 sb.z. a n., ze dne 24. července 1919, čís. 462 sb. z. a n. a ze dne 4. března, 1920 čís. 151 sb. z. a n.) jmenují legie důsledně československými zahraničními vojsky, československou legionářskou (revoluční, zahraniční) armádou; již sama skutečnost, že legie bojovaly a po státním převratu ještě jistou dobu trvaly mimo hranice Československé republiky, přinášela sebou nezbytně, že legie měly po celou dobu svého trvání své samostatné zřízení, že tedy tvořily samostatné oddíly československé armády. Není v tom ohledu bez významu ani okolnost, že pro vyřizování shora zmíněných záležitostí legionářů zřízena byla při ministerstvu Národní Obrany zvláštní kancelář československých legií (zákon ze dne 4. března 1920, čís. 151 sb. z. a n.), ani zjev, připomenutý opět samotnou zmateční stížností, že se totiž práva a nároky legionářů liší od práv a nároků ostatních příslušníků armády. Nesejde pak na tom, že legie jako samostatné oddíly československé armády časem zanikly, nehledě ani k tomu, že trestný čin, urážka ruských legií, spáchaný byl stěžovatelem dle rozsudku ke konci listopadu 1920, nařízením vlády republiky Československé ze dne 8. ledna 1921, čís. 8 sb. z. a n., pak za den návratu ruských legií ustanoven byl den 30. listopadu 1920, tak že v době trestného činu stěžovatelova vlastně ruské legie ještě trvaly.

Čís. 1473.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z r. 1863.

Vyvěšování tiskopisů na veřejných místech bez úředního povolení jest trestným dle §u 23 tisk. zák. bez rozdílu, zda jde o tiskopisy zakázané či dovolené.

Rozšiřování zapovězeného tiskopisu jest deliktem kulposním; není ukončeno vyvěšením tiskopisu, nýbrž trvá tak dlouho, pokud zapovězený tiskopis zůstává vyvěšen. Okolnost, že tiskopis v době, kdy byl vyvěšen, nebyl ještě zakázán, nevylučuje zodpovědnost pachatele dle §u 24 tisk. zák., nechal-li jej vyvěšený i po vydání zákazu.

Kulposní spoluvina na kulposním deliktu jest zásadně vyloučena.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1924, Kr II 422/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Matěje G-a a Jana P-a, vyhověl zma-

teční stížnosti obžalovaného Šimona S-y do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 27. června 1923, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle §u 24 tiskového zákona a přestupkem dle §u 23 odstavce druhý téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a dle §u 290 tr. ř. též ohledně obžalovaného Jana P-a a sprostil dle §u 259 odst. 3 tr. ř. obžalované Šimona S-u a Jana P-a z obžaloby.

D ů v o d y:

Bez důvodna je zmateční stížnost obžalovaných Matěje G-a a Jana P-a, brojící proti odsouzení pro přečin dle §u 24 a přestupek §u 23 tisk. zák. Okolnost, že zákaz rozšiřování vysloven byl teprve po tom, co tiskopis, o nějž jde, byl vyvěšen, nemá s hlediska §u 23 tisk. zák., jenž tresce vyvěšování tiskopisu na veřejných místech bez úředního povolení bez rozdílu, zda jde o tiskopisy zakázané či dovolené, nenáleží-li k výjimkám třetího odstavce tohoto §u, vůbec významu a nemůže proto poukazem na ni správnost odsouzení dle tohoto místa zákona vůbec býti vyvrácena. Správně však odepřel rozsudek okolnosti té o sobě význam i ve směru obvinění dle §u 24 tisk. zák., neboť rozšiřování zapovězeného tiskopisu, jež zákon v tomto §u tresce, není dokončeno vyvěšením, nýbrž trvá tak dlouho, dokud tiskopis zůstává vyvěšen a tím umožňuje se neurčitěmu kruhu lidí, obsah jeho seznati. Proto nevylučuje okolnost, že tiskopis v době vyvěšení nebyl ještě zakázán, odpovědnost pachatelovu dle §u 24 tisk. zák., jakmile jej nechal vyvěšený i po vydání zákazu, za předpokladů jinak ještě s hlediska §u 24 tisk. zákona vyžadovaných. Ovšem zmateční stížnost i tu vytýká rozsudku nesprávnost právního posouzení věci poukazem na to, že stěžovatelé nejen o zákazu nevěděli, což i sám rozsudek připouští, nýbrž i že nevědomost jejich byla nezaviněná, jelikož neměli možnosti, aby si o zákazu zjednali vědomost. Než rozsudek výslovně předpokládá, alespoň ve výroku, — v důvodech zvláště tím se zabývati neměl příčiny, jelikož skutečnost ta nikým nebyla brána v pochybnost, — že zákaz rozšiřování byl náležitě vyhlášen. V tom však jest nedbalost obžalovaného G-a, jelikož ten, kdo tiskopis rozšiřuje, jest též povinen, starati se o to, zda není proti tomuto rozšiřování závady, zejména, když tiskopis již svým obsahem mohl a měl po stránce té vzbuditi u něho pozornost; nestará-li se o to, sluší shledati v tom nedbalost, která ve směru zákazu rozšiřování s hlediska §u 24 tisk. zák. postačuje. Že ani četnictvo o zákazu nevědělo, není jednak v rozsudku zjištěno a nemůže stěžovateli G-ovi, jenž jako rozšiřovatel sám byl povinen, v tomto směru se starati, býti na omluvu.

Právem však napadá odsouzení pro tytéž delikty zmateční stížnost ohledně Šimona S-y jako právně pochybené (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), namítajíc, že činnost tohoto obžalovaného vůbec, ani po stránce objektivní, skutkové podstaty dle §§u 24, 23 tisk. zák. neopodstatňuje. V příčině tohoto obžalovaného — a obdobně i v příčině obžalovaného Jana P-a — zjišťuje rozsudek toliko, že onen jako předseda spolku T., jenž místnosti, v níž byl tiskopis G-em vyvěšen, převážně pro své schůze užívá, druhý jako majitel hostince, v němž se místnost ta nachází, vy-

věšení tiskopisu strpěli, aniž se o přípustnosti vyvěšení s hlediska Šu 24 resp. 23 tisk. zák. informovali, pokud se týče vůbec jí dbali. Jest na snadě, že když ani ten, ani onen tiskopisu vyvěšením nerozšiřovali, přímé pachatelství jich vůbec nemůže přijíti v úvahu. Činnost jejich obmezila se pouze na to, že vyvěšení samo, pokud se týče potrvání stavu, jím zahájeného, nezabránili. Než nezabránění to mohlo by přijíti v úvahu jen za podmínek §§ů 5, 239 tr. zák., ježto trestní zákon deliktu obdobného Šu 212 tr. zák. v příčině přečinů a přestupků nezná (§ 307 tr. zák.). I když ovšem spoluvina jest zásadně možnou i při deliktech kulposních, tedy zásadně vyloučena jest kulposní spoluvina. Odsouzení dle Šu 5 tr. zák., §§ů 23, 24 tisk. zák. mohlo by nastati jen tehdy, kdyby tito obžalovaní zapůjčením místností neb opomenutím zákazu spáchaní těchto deliktů z úmyslně byli nadržovali, po případě k bezpečnému vykonání přispěli. Ježto však rozsudek ohledně nich nic podobného nezjišťuje, nýbrž stojí výslovně na stanovisku, že protizákonné rozšiřování tiskopisu jen z nedbalosti dopustili, jest jich odsouzení i pro spoluvinu po zákonu vyloučeno. Byť i vada ta ohledně obžalovaného P-a nebyla stížností vytýkána, sluší hleděti k ní dle Šu 290 tr. ř. z moci úřední.

Čís. 1474.

Předpisu Šu 36 (3) zákona na ochranu republiky, jest použití na všechny zločiny a přečiny, pokud nebyly uvedeny v odstavcích předchozích, spáchané před vejitím zákona v platnost, bez ohledu na to, v jakém období se řízení o nich v prvé stolici nalézalo. Zásada čl. II. uv. zák. k tr. ř. platí pro celý obor trestního řízení.

Výrok o nepřislušnosti (§ 261 tr. ř.) lze učiniti jen tehda, má-li nalézací soud za to, že skutečnosti sluší hmotně právně kvalifikovati odchylně od obžaloby za zločin nebo přečin, přikázaný porotě. Ve všech jiných případech dochází k platnosti zásada Šu 219 tr. ř. o neodporovatelnosti příslušnosti soudu. Výrok podle Šu 261 tr. ř. nesmí se státi pouze na základě přečteného obžalovacího spisu.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1924, Kr II 470/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 7. září 1923, jímž se zemský trestní soud v Brně podle Šu 261 tr. ř. prohlásil nepřislušným k projednání obžaloby podané na Vladislava B-a a Josefa S-a pro přečin dle Šu 305 tr. zák., na Josefa S-a též dle §§ů 5, 7, 239 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a nalézacímu soudu uložil, by předsevzal přelíčení a vynesl rozsudek.

Důvody:

Neprávem dovolává se napadený rozsudek na odůvodnění výroku o příslušnosti soudu porotního dle čl. VI. A. uvoz. zák. k trestnímu řádu